

සිංහල රීතිය - 4

'ළ' කාර විනයාසය

දේශමානස
සාහිත්‍ය සූරී
සමගා.නි.ව. මහාචාර්ය
(C) Sumitha Publishers
ජේ. ඩී. දිසානායක
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සුමිත පොතක්

සිංහල ඊනිය - 4
'ළ' කාර විනයසය

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2013

© ජේ. බී. දිසානායක

ISBN 978-955-0335-58-9

කවරය:

සමන් සිරිවර්ධන

(C) Sumitha Publishers

කවරයෙහි ඡායාරූපය:
චන්ද්‍රානි ජයවර්ධන

ප්‍රකාශනය:

සුමිත ප්‍රකාශකයෝ

info@sumithabooks.com

www.sumithabooks.com

මුද්‍රණය:
SRIDEVI
ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රීදේවී ප්‍රින්ටර්ස් (පුස්තක) ලිමිටඩ්.,

27, පැපිලියාන පාර,

හැඳිමාල, දෙහිවල

දුරකථනය : 2716709

සිංහල රීතිය

සමාජය යනු මිනිසුන්ගේ එකතුවකි. සමාජයක යහ පැවැත්ම රඳා පවතින්නේ මූලික කරුණු දෙකක් මත ය. පළමුවැන්න, එහි පවත්නා 'නීති' සමුදාය යි. දෙවැන්න, එහි පවත්නා 'රීති' සමුදාය යි. නීතියක් රීතියක් නැති සමාජය අවුලින් අවුලට පත් වේ. නීති හා රීති අතර පවත්නා මූලික වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම භාෂාවේ ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමට මහත් සේ උපකාරී වේ.

විවාහය පිළිබඳව නීති පද්ධතියක් මෙන් ම රීති පද්ධතියක් ද ඇත. විවාහ වන දෙදෙනාගේ වයස් සීමාව ගැන නීතියක් ඇත. විවාහ වන දා මනමාලිය පෝරුවෙහි සිට ගත යුත්තේ කෙසේ ද යන්න ගැන නීතියක් නැත. එහෙත් ඇ සිට ගත යුත්තේ මනමාලයාගේ වම් අත පැත්තෙහි ය යනුවෙන් රීතියක් ඇත. විවාහ වන දාට 'ජය මංගල ගාථා' කියා ආශීර්වාද කළ යුතු යැයි නීතියක් නැතත් රීතියක් ඇත.

නීති හා රීති අතර මූලික වෙනස්කම් තුනක් දක්නට ලැබේ. පළමුවැන්න නීති හා රීති උපදින ආකාරය යි. නීතියක් උපදින්නේ පාප ක්‍රියාවලි බලධර මානව ශරීරයේ සිටින අන්තර් ලැබීමෙනි. මේ බලය බොහෝ විට පැවරෙන්නේ පාර්ලිමේන්තුවට හෙවත් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට ය. රීතියක් උපදින්නේ පාර්ලිමේන්තුව වැනි බලධර මණ්ඩලයකින් නොව මුළු මහත් සමාජයෙනි. මඟුල් පෝරුවේ සිරිත් විරිත් සම්මත කොට ගෙන ඇත්තේ ආඥා පනතකින් නොව මුළු මහත් සමාජය විසිනි.

දෙවැන්න, නීති හා රීති සංග්‍රහ කොට ඇති ආකාරය යි. සමාජයකට බල පාන ඒ ඒ නීති කිසියම් ලේඛනයක සංග්‍රහ කොට ඇත. විවාහයට අදාළ සියලු නීති විවාහ ආඥා පනතෙහි ලේඛනගත කොට ඇත. වගන්ති හා උපවගන්ති වශයෙන් ඒ නීති ඉදිරිපත් කෙරේ. එහෙත් විවාහයට අදාළ සිරිත් විරිත් හෙවත් රීති ඇතුළත් ලේඛනයක් නැත.

තෙවැන්න, නීති හා රීති උල්ලංඝනය කළ විට ඇති වන විපාක යි. නීතියක් බිඳ වී එය දඬුවම් ලැබිය යුතු වරදක් වේ. දඬුවම් පැමිණවීම පොලිසියෙහිත් උසාවියෙහිත් කාර්ය භාරය යි. එහෙත් රීතියක් බිඳ වූ විට පොලිසියෙන් හෝ

උසාවියෙන් දඬුවම් පැමිණෙන්නේ නැත. මඟුලක් නොකා විවාහයක් කර ගත හොත් ඉන් පොලිසියට ප්‍රශ්නයක් නැතත් සමාජයට ප්‍රශ්නයක් ඇත. එසේ කරන්නට ඇත්තේ ඇයි දැයි සමාජය විමසන්නට පටන් ගනී. ඒ අනුව නොයෙක් කටකතා පැතිර යනු ඇත. එයින් වන අපහායය උසාවියෙන් ලැබෙන දඬුවමට වඩා බරපතල විය හැකි ය.

භාෂාව සෑදී ඇත්තේ නීති පද්ධතියකින් නොව රීති පද්ධතියකින් බව අවධාරණය කළ යුතු ය. සිංහලයෙහි අකුරු යෙදිය යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ පද සන්ධි කළ යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ පද හෝ වාක්‍ය සඳා ගත යුත්තේ මෙසේ යැයි කියා හෝ නීතියක් නැත. එසේ කළ යුත්තේ අසවල් ආඥා පනතෙහි එන අසවල් වගන්තිය අනුව යැයි කිව නොහේ.

එසේ වුවද නිවැරදිව අකුරු යෙදිය යුතු ආකාරය (අක්ෂර වින්‍යාසය), පද සන්ධි කළ යුතු ආකාරය (අක්ෂර ප්‍රායෝගය), පද සඳා ගත යුතු ආකාරය (පද සාධාරණය) හා වාක්‍ය සඳා ගත කළ යුතු ආකාරය (වාක්‍ය සාධනය) පිළිබඳව රීති පද්ධතියක් ඇත. මේ රීති පනවන ලද්දේ බලධරයන් විසින් නොව භාෂාව භාවිත කරන්නන් විසිනි.

භාෂාවක භාවිතය අලලා පවතින රීති පද්ධතිය 'ව්‍යාකරණය' නම් වේ. මේ රීති කලින් කලට වෙනස් වෙමින් පරිණාමයට පත් වේ. එබැවින් ඒ ඒ කාල පරිච්ඡේදවල පවත්නා ව්‍යාකරණ රීති කවරේ දැයි ව්‍යවහාරානුසාරයෙන් විමසා බැලීම වාග්විද්‍යාඥයාගෙන් ව්‍යාකරණඥයාගෙන් වගකීම වේ.

'සිංහල රීතිය' නමැති මේ පොත් පෙළේ අරමුණ සමකාලීන සමාජයෙහි සිංහල භාෂාව භාවිත වන ආකාරය විද්‍යාත්මකව විමසා බලා ඊට අදාළ රීති සමුදාය කෙබඳු දැයි විධිමත්ව හෙළි පෙනෙලි කිරීම යි. එසේ කිරීමෙන් සමකාලීන සිංහලයන් සිතන පනත ආකාරය හඳුනා ගැනීමට සිංහල පාඨක ලෝකයාට හැකි වනු ඇත.

පෙර වදන

'ල-කාර විනයාසය' නමැති මේ පොත 'සිංහල ඊතිය' නමැති පොත් පෙළේ සතරවැන්න යි. මෙහි පළමුවෙනි පොතෙන් 'සිංහල අක්ෂර මාලාව' ද දෙවෙනි පොතෙන් 'සිංහල අක්ෂරාණු' ද හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව ඒ ඒ අක්ෂර හා අක්ෂරාණු නිවැරදිව යෙදෙන ආකාරය හඳුනා ගත යුතු වේ. අක්ෂර යෙදෙන ආකාරය 'අක්ෂර විනයාසය' නම් වේ.

සිංහල අක්ෂර විනයාසයට අදාළ තොරතුරු මේ පොත් පොළේ කාණ්ඩ තුනකින් ඉදිරිපත් කෙරේ. මුර්ධිප ණා-කාරය හා දන්තප් න-කාරය යෙදෙන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු 'ණා-කාර විනයාසය' නමැති පොතෙන් මුර්ධිප ල-කාරය හා දන්තප් ල-කාරය යෙදෙන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු 'ල-කාර විනයාසය' නමැති මේ පොතෙන් ශ-ෂ-ස ආදී වෙනත් සියලු අක්ෂර යෙදෙන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු 'සාමාන්‍ය අක්ෂර විනයාසය' නමැති වූවත් පොතෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

අක්ෂර විනයාසයට අදාළ 'රීති' සමූහයක් ද ඇත. එවැනි රීති හඳුනා ගත හැකි අවස්ථාවල දී නිදසුන් සහිත ව ඒ රීති ඉදිරිපත් කිරීම මේ පොත්වල අරමුණ යි. මේ රීති ද කිහිප වර්ගයකට අයත් වේ. 'මූල රීතිය' 'අනුරීතිය' 'භාෂාන්තර රීතිය' 'ආංගික රීතිය' 'විකල්ප රීතිය' හා 'නිෂ්පත්තික රීතිය' යනුවෙනි. ණා-කාර විනයාසය සම්බන්ධයෙන් මෙවැනි රීති සමූහයක් ම ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි වුවත් ල-කාර විනයාසය සම්බන්ධයෙන් එවැනි රීති ඉදිරිපත් කිරීම දුෂ්කර ය.

එබැවින් ල-කාර විනයාසයට අදාළ තොරතුරු කොටස් පහක් යටතේ මේ පොතේ ඉදිරිපත් කෙරේ. පළමුවෙනි කොටසින් කෙරෙන්නේ ල-කාරය හා ල-කාරය අතර හේදය කුමක් දැයි පැහැදිලි කොට මේ හේදය පිළිබඳ ඉතිහාසය කෙටියෙන් හඳුන්වා දීම යි. මේ විනයාසය පිළිබඳ මතභේද ඇති බවත් මෙහි දී මතක් කර දෙනු ලැබේ.

දෙවෙනි කොටසින් කෙරෙන්නේ මුර්ධිප ල-කාරය යෙදෙන ස්ථාන සමහරක් පැහැදිලි කොට දීම යි. මෙහි දී එවැනි ස්ථාන තුනක් කෙරේ අවධානය යොමු කෙරේ. 'මූලස්ථ' 'අන්තස්ථ' හා 'මධ්‍යස්ථ' යනුවෙනි. 'මූලස්ථ' නම් පදයක ආරම්භය යි. 'අන්තස්ථ' නම් පදයක හෝ පදාණුවක අවසානය යි. 'මධ්‍යස්ථ' නම් පදයක මැද යි.

තෙවෙනි කොටසින් කෙරෙන්නේ දන්තප් ල-කාරය යෙදීමට අදාළ රීති සමහරක් පෙන්වා දීම යි. මේ අකුර පදයක අවසානයෙහි අල් වී යෙදෙන සැටින් 'ල' යන්න හා 'ල' යන්න අකුරු දෙකින් අවසන් වන 'නාම ප්‍රකෘති' පදනම් කොට ගෙන 'නාම පද' සඳා ගන්නා විට 'ල'-යන්න ද්විත්ව වී යෙදෙන සැටින් මෙහි දී නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කෙරේ.

සිවුවෙනි කොටසින් කෙරෙන්නේ මේ අකුරු දෙකින් කවරක් හෝ යෙදිය හැකි පද වූ ගල සමහරක් ඉදිරිපත් කිරීම යි. එසේ යෙදෙන අකුරු පදයෙහි රීතිය වෙනස් වන සැටි නිදසුන් සහිතව පෙන්වා දී ඇත්තේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ය. එසේ ම ආධුනික ලේඛකයන් විසින් නිතර වරද්දා ලියනු ලබන පද සමූහයක් ද මෙහි ගොනු කොට ඇත. මේ කොටස ප්‍රකාශයේදීන්ගේ විශේෂ අවධානයට යොමු විය යුත්තකි.

පස්වෙනි කොටසින් කෙරෙන්නේ මෙවැනි හේදයක් අවශ්‍ය ද යන ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කිරීම යි. මේ හේදය ඇසුරින් 'න-ණ-ල-ල වාදයක්' ද වියතුන් අතර ම බිහි වී ඇත. ඒ සඳහා ඔවුන් ඉදිරිපත් කොට ඇති තර්ක හා විතර්ක මෙහි ලා සලකා බැලේ. සිංහල භාෂාවේ යථා ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීමට මේ පොත උපකාරී වනු ඇතැයි සිතමි.

ජේ.බී.දිසානායක

2 ඒ පීඊස් පෙදෙස
නුගේගොඩ

පටුන

1. 'ළ' කාර වින්‍යාසය	7	16. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය වෙනත්	36
2. මූර්ධස් 'ළ' කාරය	8	17. අන්තස්ථ 'ල' කාරය : ලී > ල	39
3. සම්මතය හා මතභේද	10	18. අන්තස්ථ 'ල' කාරය : නාම පද	40
4. සම්මතය හා පරිණාම ධර්ම	12	19. අන්තස්ථ 'ල' කාරය : ගුණ පද	44
5. 'ළ' කාරයේ උපත	14	20. අන්තස්ථ 'ලී' කාරය	46
6. මූලස්ථ 'ළ' කාරය	16	21. අන්තස්ථ 'ලු' කාරය	49
7. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය : අතීත කාලය	18	22. මධ්‍යස්ථ 'ළ' කාරය	52
8. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය : ව්‍යාජය	20	23. මධ්‍යස්ථ 'ලා' කාරය	54
9. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය : 'අල' ගණය	22	24. මධ්‍යස්ථ 'ලී' කාරය	55
10. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය : 'කොළ' ගණය	24	25. මධ්‍යස්ථ 'ළී' කාරය	58
11. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය : ගුණ පද	26	26. මධ්‍යස්ථ 'ලො' කාරය	59
12. අන්තස්ථ 'ලා' කාරය	28	27. මධ්‍යස්ථ 'ලො' කාරය	60
13. අන්තස්ථ 'ලී' කාරය	30	28. 'ල' හෝ 'ළ' සහිත පද	61
14. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය 'කඳුළු' ගණය	32	29. 'ළ' යන වරදවා යෙදෙන තැන්	64
15. අන්තස්ථ 'ළ' කාරය 'කඳුළු' ගණය	34	30. 'ල' - 'ළ' හේදය අවශ්‍ය ද?	67

(C) Sumitha Publishers

1

'ළ' කාර විනයාසය

සිංහල අක්ෂර මාලාවෙහි එන 'පාර්ශ්වීය අක්ෂර' දෙකකි. දන්තජ 'ල' යන්න හා මූර්ධජ 'ළ' යන්න යනුවෙනි.

දන්තජ	ල
මූර්ධජ	ළ

හැඩරුව අනුව මේ අකුරු දෙක ම 'අවරෝහණ අක්ෂර' වේ. එබැවින් මේ අකුරු අල් කෙරෙන්නේ 'කොඩිය' නමැති අල් ලකුණ එක් කිරීමෙනි:

(C) Sumitha Publishers

ළ-යන්න මෙසේ අල් කළ හැකි වුවත් එය අල් කොට යෙදෙන පද සමකාලීන සිංහලයෙහි නැත. එහෙත් එවැනි පද පැරණි සිංහලයෙහි වූ බවට සිගිරි ගී දෙසි දෙසි.

කොමුළු : "කොමුළු අමඩි ලෙඩ් ලින සි" (103)

අනෙ අතීතයෙහි දී මේ අකුරු දෙක උච්චාරණය කෙරුණේ එකිනෙකට වෙනස් හඬ නැගෙන පරිද්දෙනි. එහෙත් අද මේ අකුරු උච්චාරණය කෙරෙන්නේ එක හා සමාන හඬක් නැගෙන පරිද්දෙනි. 'මල' හා 'මළ' යන පද දෙක ශබ්ද නගා කියවා බලන්න. වෙනසක් දැනෙන්නේ නෑ නේ ද?

කතා කරන විට මේ අකුරු දෙකෙන් ම නැගෙන්නේ එක ම හඬ වුණත් ලියන විට මේ අකුරු දෙක වෙන් වෙන් වශයෙන් ලියා දැක්වීම අවශ්‍ය ය. එබැවින් කිසියම් පදයක යෙදිය යුත්තේ මින් කවර අකුරු දැයි ලේඛකයා දැන ගත යුතු ය. මේ දැනුම පියවර දෙකකින් මෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

පළමු පියවර මූර්ධජ ළ-යන්න නිවැරදිව යෙදිය යුතු ස්ථාන එකින් එක හඳුන්වා දීම යි. දෙවෙනි පියවර මූර්ධජ ළ-යන්න යෙදිය නොහැකි ස්ථාන හඳුන්වා දීම යි. එනම් දන්තජ ල-යන්න යෙදෙන ස්ථාන යි. ල-යන්න යෙදිය යුතු තැන් හඳුනා ගැනීමට දළකාරි වන විට සලකා බැලිය යුතුය.

පොදුවේ සලකන විට අකුරු යෙදෙන ස්ථාන තුනක් ගැන සඳහන් කළ හැකි ය. 'මුලස්ථ' 'අන්තස්ථ' හා 'මධ්‍යස්ථ' වශයෙනි. 'මුලස්ථ' යනු පදයක මුල හෙවත් ආරම්භය යි. 'අන්තස්ථ' යනු පදයක හෝ පදාණුවක අවසානය හෙවත් අන්තය යි. 'මධ්‍යස්ථ' යනු පදයක මැද යි.

මේ අකුරු දෙක මේ ස්ථාන තුනෙහි යෙදෙන ආකාරය නිදසුන් සහිත ව හඳුන්වා දීම මේ පොතේ අරමුණ යි. ආධුනික ලේඛකයන් විසින් මේ අකුරු නිතර වරද්දා යොදන පද සමහරක් ද මෙහි අගට එක් කරන ලද්දේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ හා ආධුනික ලේඛකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ය.

+

2

මූර්ධජ 'ළ' කාරය

සමකාලීන සිංහල හෝඩියෙහි එන පාර්ශ්වීය අක්ෂර දෙක ඒ ඒ ශබ්ද නිකුත් වන ස්ථානය අනුව දෙ වර්ගයකට වැටේ.

දන්තජ	ල
මූර්ධජ	ළ

උච්චාරණ ස්ථාන වශයෙන් බලන කල්හි දන්තජ 'ල' යන්නේ මූර්ධජ 'ළ' යන්නේ නිකුත් වන්නේ මුළු භාගයේ උඩු කොටසේ ස්ථාන දෙකක් මූලාශ්‍රය කොට ගනිමින් දන්තජ 'ල' යන්න නිකුත් වන්නේ උඩු දත් පෙළ හෝ ඊට පිටපයින් ඇති දත් වැටිය හෝ මූලාශ්‍රය කොට ගෙන ය. මූර්ධජ 'ළ' යන්න නිකුත් විය යුත්තේ තල්ලේ මුදුන් කොටස මූලාශ්‍රය කොට ගෙන ය.

එහෙත් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සිදු වුණු යම් යම් වෙනස්කම් නිසා මේ ශබ්ද දෙක අතර පැවති හේදය කෙමෙන් මැකී යන්නට විණ. 'ළ' යන්නද 'ල' යන්නට සමාන ආකාරයකින් උච්චාරණය කිරීමට සිංහලයේ පෙලඹුණහ. 'මළ' 'පළල' 'දළදා' වැනි පද සිංහල කටින් නිකුත් වූයේ 'මල' 'පලල' හා 'දලදා' යනුවෙනි.

අත අතීතයෙහි සිංහල භාෂාවෙහි දන්තජ 'ල' යන්නේ මූර්ධජ 'ළ' යන්නේ අතර වෙනසක්

පැවති බවට එක් සාක්ෂියක් මාලදිවයිනේ භාවිත වන දිවෙහි බස යි. දිවෙහි බස අත අතීතයෙහි දී සිංහල බසින් ම බිඳී ගිය බසකි. ඒ බසෙහි අදත් 'ල' හා 'ළ' යන ශබ්ද හේදය දක්නට ලැබේ. 'අළ' සඳහා 'අළු' යන පදයන් 'වළ' සඳහා 'වළු' යන පදයන් මාලදිවයිනේ වැසියන් යොදන්නේ මූර්ධජ 'ළ' යන්නක් ද යොදා ගනිමිනි.

උච්චාරණය අතින් බලන කල සමකාලීන සිංහලයන් 'ල' හා 'ළ' අතර වෙනසක් නොදැක්කත් සිංහල ලිවීමෙහි දී මේ අක්ෂර හේදය වැදගත් කොට සැලකේ. මේ මේ පද ලිවීමෙහි දී යොදා ගත යුත්තේ දන්තජ 'ල' යන්න ය. මූර්ධජ 'ළ' යන්න ය යනුවෙන් පොදු සම්මතයක් පැරණි සිංහල ලේඛකයන් අතර පැවතුණාක් සෙයින් සමකාලීන සිංහල ලේඛකයන් අතර ද පවතී.

'ල' හා 'ළ' යන අකුරු අතර නවත් වෙනස්කම් කිහිපයක් ඇත. මේ අකුරකට පසුව 'උ' හෝ 'උඹ' ස්වරය යෙදෙන විට ඒවා ලියන ආකාරය එක් වෙනසකි. 'ල' යන්නට පරව 'උ' හෝ 'උඹ' යෙදෙන විට එය ලියා දැක්වෙන්නේ කෙටි කොන් පාපිල්ලක් ද දික් කොන් පාපිල්ලක් ද යොදා ගැනීමෙනි.

ල + උ → ලු කුරුලු හඬ

ල + උඹ → ලු බැලු බැලු අත

+

+

එහෙත් 'ළ' යන්නට පරව 'උ' හෝ 'ඌ' යෙදෙන විට එය ලියා දැක්වෙන්නේ වෙනම අකුරක් වශයෙනි.

ළ + උ → ඵ එළු පැටියා

ළ + ඌ → ඵෂ හෙළෂ ගොයම්

'ල' හා 'ළ' අතර තවත් වෙනසක් නම් 'ල' යන්න අල් කළ හැකි වුවත් 'ළ' යන්න අල් කළ නොහැකි වීම යි. මේ හේතුව නිසා කිසියම් පදයක අල් වී යෙදෙන්නේ දන්නප 'ල' යන්න පමණකි:

අකුල්	හළල්
පළල්	බළල්
සියල්ල	මහල්ලෝ
කැගල්ල	තුරුල්ලෝ

'ළ' යන්න අල් කිරීම සඳහා 'කොඩිය' නමැති අල් ලකුණ යෙදිය නොහැකි වුවත්, ඊට පරව එහි 'ඵ' ස්වරය ලියා දැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය 'කොඩි පිල්ල' යෙදිය හැකිය:

කළේ	කළේය
මළේ	මළේය
ඇතුළේ	සක්වළේ
කොළේ	පෙළේ

සිංහල හෝඩියට 'ළ' යන්න පිවිසුණේ පාලි බස නිසා යැයිද මතයකි. සංස්කෘත භාෂාවෙහි 'ළ'

යන්නක් නැත. පාලි බසෙහි පදවල 'ට' 'ධ' 'ඞ' හෝ 'ඪ' යෙදිණි නම් ඒ පද සිංහලයට ආවේ 'ළ' යන්නකින්දී භාෂාඥයෝ කියති.

ට	:	හට	බළ	:	බළ ඇණිය
ධ	:	දාධා	දළ	:	දළදා
ඞ	:	බිඞාල	බළල්	:	බළල් පැටියා
ඪ	:	ගුඪ	ගුළු	:	ගුළු අරුත්

මූර්ධිප 'ණ' යන්න ලිවීමෙහි දී යම් යම් රටා දැක්විය හැකි වුවත් මූර්ධිප 'ළ' යන්න සම්බන්ධයෙන් එබඳු රටා දැක්වීම අසීරු ය. එසේ වුව ද ඇතැම් පද ගොනු සඳහා සුළු වශයෙන් බලපාන රටාවක් දෙස ක්ෂණිකව හෙතෙක් දැකීමට හැකි වුවද එය සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුරටත් සාධනීය අතින් කාදන්න පදවල මූර්ධිප 'ළ' යෙදෙන ආකාරය දැක්විය හැකි ය:

ක්‍රියා පදය	ක්‍රියා ප්‍රකෘතිය	අතිත කාදන්න පදය
කරයි	කර-	කළ
		කළ ගුණ
කොඳුරයි	කොඳුර-	කොඳුළ
		ඇ කොඳුළ රහස
වදාරයි	වදාර-	වදාළ
		බුදුන් වදාළ දහම
හදාරයි	හදාර-	හදාළ
		බස හදාළ වියන්න

+

+

3

සම්මතය හා මත හේද

සිංහලයෙහි එන කිසියම් පදයක ලිවිය යුත්තේ දන්නප් 'ල' යන්න ද, මුර්ධිප් 'ළ' යන්න ද යන කරුණ නිර්ණය වී ඇත්තේ කාලාන්තරයක් තිස්සේ සිංහල ලේඛකයන් අතර ඇති වුණු සම්මතය අනුව ය. මේ සම්මතය බිහි වී මෙහි ලා ඒ ඒ පද වර්ග, ඒ ඒ පදවල ප්‍රභවය ආදී කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන තිබේ.

මේ විනිශ්චය සම්බන්ධයෙන් ද මත හේද හැත්තේ නොවේ. එනම් කිසියම් පදයක යෙදිය යුත්තේ දන්නප් 'ල' යන්න යැයි එක් වියන් පිරිසක් කියද්දී එහි යෙදිය යුත්තේ මුර්ධිප් 'ළ' යන්නැයි තවත් වියන් පිරිසක් කියා සිටී. මේ සමාජ ධර්මයන් හේද ම නිදසුන සිංහල වර්ගයාන, භාෂාවන හඳුනවන්නට යෙදෙන නාමය යි. එය ලිවිය යුත්තේ 'සිංහල' යනුවෙන් දන්නප් 'ල' යන්නකින් ද නැතහොත් 'සිංහළ' යනුවෙන් මුර්ධිප් 'ළ' යන්නකින් ද?

ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය සම්පාදනය කරන පූජ්‍ය වැලිවිටියේ සෝරත නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ 'සිංහල' යන පදය දන්නප් 'ල' යන්නකින් ලියති. රාජකීය ආසියාතික සමිතියේ අනුග්‍රහයෙන් ආරම්භ වුණු 'සිංහළ ශබ්ද කෝෂයෙහි' ප්‍රථම භාගයෙහි එය ලියා ඇත්තේ මුර්ධිප් 'ළ' යන්නකිනි.

තම තමන්ගේ මතය සනාථ කරනු පිණිස ඒ ඒ පිරිස් විවිධ හේතු සාධක දක්වති. අද වැඩි දෙනාගේ

භාවිතයෙහි එන 'සිංහල' යන පදයෙහි දන්නප් 'ල' යන්නක් යෙදීමට හේතුව වශයෙන් නැගෙන තර්කය මෙබන්දුකි:

'සිංහ' යනු සංස්කෘත පදයකි. 'ළ' යනුවෙන් අකුරක් සංස්කෘත හෝඩියෙහි නැත. එබැවින් 'සිංහ' යන පදය සමඟ මුර්ධිප් 'ළ' යන්න එක් නොවේ. ඒ අනුව ඒ පදය සකස් විය යුත්තේ 'සිංහල' යනුවෙන් පමණකි.

තවත් පිරිසක් 'සිංහළ' යනුවෙන් මුර්ධිප් 'ළ' යන්නක් යොදා ලිවීමට පෙලඹී ඇත්තේ මනාවංස, දීපවංස හැරී නැව් වැනි වැනි වැනි සිංහල වර්ගයා හැඳින්වීමට යෙදෙන 'සිහළ' යන පදය බලාගෙන ය. 'සිහළ' යනු සංස්කෘත පදයක් නොව පාලි පදයකි. පාලි භාෂාවෙන් 'සිංහ' යන අර්ථය දෙන්නේ 'සිහ' යන පදයෙනි. 'සිහ' යන පාලි පදය සමඟ 'ළ' යන පාලි අකුර සංයෝග කොට 'සිහළ' යනුවෙන් සාදා ගැනිණි.

පාලි 'සිහළ' යන පදය පාදක කොට ගෙන 'හෙළ' හෝ 'එළ' යනුවෙන් පදයක් සිංහලයට එක් විණ. එහි මුර්ධිප් 'ළ' යන්න හෝ 'ළ' යන්න යෙදීම සාධාරණ ය. එහෙත් ඒ හේතුව නිසා 'සිංහළ' යනුවෙන් මුර්ධිප් 'ළ' යන්නකින් ලිවීමට අවසරයක් ලැබේ ද? නොලැබෙතැයි මතයකි.

+

+

කිසියම් පදයක් සම්බන්ධයෙන් මන හේදයක් ඇති කල්හි ආධුනික ලේඛකයා ගත යුතු පියවර කුමක් ද? එකක්, බහුතර විශ් සම්මතය අනුව යෑම යි. සිදත් සඟරා කතුවරයා 'වහරනුසෙරෙන් සපයා' යනුවෙන් ද 'අනුරූ සේ පියෝනන් අවධාරණය කොට දැක්වූයේ මේ කරුණ යි.

වියනුන් වැඩි දෙනෙකුගේ ව්‍යවහාරයෙහි එන්නේ 'සිංහල' යන පදය යි. රාජකීය ආසියාතික සම්භවය මගින් ඇරඹුණු ශබ්ද කෝෂයෙහි නම ද 'සිංහල ශබ්ද කෝෂය' යනුවෙන් දැන් වෙනස් වී ඇත.

මන හේදයක් ඇති කල්හි ගත හැකි දෙවෙනි පියවර නම් 'දන්තප් ල' යන්න වඩාත් යෝග්‍ය සේ පිළිගැනීම යි. 'ල' හා 'ළ' අතර පවත්නා හේදය අනවශ්‍ය යැයි ද එමෙන් 'ල' පදයක් තනි වශයෙන් 'ළ' අකුර සඟරා කළ යුතු යැයිද මත වාදයක් ගොඩ නැගෙමින් පවතී. එබැවින් දන්තප් 'ල' කාරය සහිත පදය භාවිතයට ගැනීම අනාගතයෙහි දී ඇති විය හැකි විනිශ්චයකට කල් තියා සූදානම් වීමක් සේ සැලකිය හැකි ය.

'මාලිගාව' හා 'මාළිගාව' යන පද දෙක ම දැන් ව්‍යවහාරයෙහි එයි. 'මාළිගාව' යන පදය මූර්ධ්ප 'ළ' යන්නකින් ලිවීමට හේතුව වශයෙන් සමහරන් සලකන්නේ ඊට පාදක වුණු දෙමළ පදය යි. දෙමළ බසෙහි මේ පදය යෙදෙන්නේ 'මාළිගෙ' යනුවෙනි.

மாளிகை
මාළිගෙ

එහෙත් ඒ පදය සිංහලයට හුරු වූයේ 'මාලිගාව' යනුවෙනි. දැන් සිංහල පදයක් බවට පත් වී ඇති මේ පදය 'මාලිගාව' යනුවෙන් ලිවීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

පහත දැක්වෙන්නේ යම් යම් මන හේද නිසා දෙයාකාරයෙන් ම ලියනු ලබන පද කිහිපයකි. මේ පද ලබා ගත්තේ ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂයෙනි. වරහන් ඇතුළත ඇත්තේ එහි පිටු අංකයි. මේ පද දන්තප් 'ල' යන්නකින් ලිවීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

අර්ථය	දන්තප් ල	මූර්ධ්ප ළ
දොරක කොටස	: අගුලු (13)	අගුළු (13)
නව	: අනුත් (97)	අළුත් (121)
කාල වර්ණය	: කලු (227)	කළු (254)
වනය	: කැලය (266)	කැළය (266)
වනය	: කැලෑ (266)	කැළෑ (266)
වැලඳගැනීම	: තුරුලු (416)	තුරුළු (411)
අංකුරය	: දලු (434)	දුළු (441)
මල් වර්ගයක්	: නෙලුම් (529)	නෙළුම් (530)
උදුන්	: ලිප් (870)	ලිප් (1183)
පක්ෂී	: ලිහිණි (871)	ලිහිණි (1183)

+

+

මේ දුෂ්කරතාව නිසා මේ සම්මතය හැඳුරීම පාඨශාලාවල ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට මහත් ගැටලුවකි. මේ සම්මතය ඉගැන්වීමට ගත කරන කාලය ඊට වඩා ඵලදායක කටයුත්තක් සඳහා යෙදිය නොහැකිදැයි යන ප්‍රශ්නය බොහෝ ගුරුවරු ද නගති. භාෂා අධ්‍යයනය අක්ෂර වින්‍යාසයෙන් ඔබ්බට ගෙන යා හැක්කක් බවිනි.

අකුරු දෙකක් වෙනුවට එකක් යෙදීමෙන් හෝඩියෙහි එන අකුරු ගණන අඩු වෙයි. මෙයින් පරිගණක යන්ත්‍රයන් යතුරු ලියනයන් සඳහා අවශ්‍ය යතුරු පුවරු ද කෙටි වෙයි; සරල වෙයි. දන්නප 'ල' යන්න යටින් කෙටි පා පිල්ලක් යෙදීමෙන් 'ලු' යන අකුරු ලිවිය හැකි වුවත්, මූර්ධප 'ළ' යන්නට යටින් කෙටි පා පිල්ලක් යොදා 'ළු' යන අකුරු ලිවිය නොහැකි ය. ඒ වෙනුවට 'ළ' යනුවෙන් වෙනම අකුරක් ලිවිය යුතුය.

දන්නප 'ල' යන්නට යටින් දික් පා පිල්ලක් යෙදීමෙන් 'ලු' යන අකුරු ලිවිය හැකි වුවත් මූර්ධප 'ළ' යන්නට යටින් දික් පා පිල්ලක් යොදා 'ළු' යනුවෙන් අකුරක් ලිවිය නොහැකිය. ඒ වෙනුවට 'ළ' යන්නක් ලියා ඊට පරව ඇද පිල්ලක් යෙදිය යුතු ය. මේ සඳහා යෙදිය යුත්තේ කෙටි ඇද පිල්ල ද දික් ඇද පිල්ලද යනුත් විශතූන් අතර මතභේදයකි. සමහරු කෙටි ඇද පිල්ලක් යොදා 'ළු' යනුවෙන් ද සමහරු දික් ඇද පිල්ලක් යොදා 'ළු' යනුවෙන් ද මේ අකුර සදා ගනිති. ඇද පිල්ල සාමාන්‍යයෙන් යෙදෙන්නේ 'ඇ'

ස්වරය සඳහා හෙයින් මෙහි 'උ' ස්වරය සඳහා එය යෙදීම අක්ෂර වින්‍යාසය තවත් ගැටලුවකට යොමු කරන්නකි.

මේ හේදය අවශ්‍ය යැයි සැලකීමට එක් හේතුවක් සේ දැක්වෙන්නේ එය කාලාන්තරයක් තිස්සේ සිංහල ලේඛකයන් අතර පැවති සම්ප්‍රදායකට අනුගත වීම ය. අත අතියෙහි සිට ම සිංහල ලේඛකයෝ මේ අක්ෂර හේදය ආරක්ෂා කළහ. එබැවින් ඒ හේදය දැන් නොතකා හැරීම අනුවන යැයි සමහරු සලකති. පදයක සුලමුල දැන ගැනීමට ද මේ අකුරු හේතු වේ.

මේ අක්ෂර හේදය තව කොතෙක් කල් පවතිදැයි අනාවැකි පළ කිරීම දුෂ්කර ය. එය නිර්ණය වන්නේ ආචාර්ය ජේ. ටී. පොල්ලොස්තුන් සිංහල භාෂාව කෙරේ එදිරිව පැවැත්වූ සිංහල ලේඛකයන් දක්වන ආකල්ප මත ය. තාක්ෂණය කෙරේ වැඩි වැඩියෙන් අවධානය යොමු වන නව යුගයක න-ණ-ල-ළ හේදය වැනි සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණ ආරක්ෂා කොට ගැනීම අතිශයින් දුෂ්කර කටයුත්තක් වන බව නම් ඒකාන්ත වශයෙන් පැවසිය හැකි ය.

කෙසේ වුවද 'ල' හා 'ළ' අතර හේදය අවශ්‍ය යැයි සිතන සිංහල ලේඛකයන්ට මේ පොතෙහි එන තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මේ සම්මතය පිළිබඳව ද යම් යම් මතභේද ඇතත්, ඒ මතභේද නිරාකරණය කර ගැනීමට යම් යම් ඉගිඳ මේ පොතින් සැපයේ. සිංහල බසේ මහිමය කියා පෑමට මේ සම්මතය ද හේතු වෙයි.

+